

רשימת בדיקה לכתיבת עבודה (פרו"ס/סמינריונית)

פרופ' רותם קובנר

עברו על רשימה זו במהלך כתיבת העבודה וביחוד לאחר שנדמה לכם שסיימתם אותה, וסמנו ✓ בתוך כל רק כאשר התשובה לשאלה הינה חיובית. במידה ומרבית ה- יהיו מלאים ב- ✓ סביר להניח שהעבודה שלכם תשביע את רצונו של החתום מטה (אין בכך ערובה לגבי מרצים אחרים!). עם זאת, כמו בכל ספרי הבישול, בכדי להוציא מתכון מיוחד באמת - עליכם להוסיף גם קורט מלח ומעט פילפל כמיטב הבנתכם.

תוכן

נושא - 📌

- האם הנושא הוא יותר מסתם סקירת ספרות?
- במילים אחרות: האם הנושא מכיל בעיה כלשהי/ השפעה/ בחינת גורמים/ קשרי גומלין/ ניתוח משווה/ התאמה לתיאוריה/ שימוש בנקודה מסוימת כמקרה בוחן להסבר תופעה יחודית או אוניברסלית?

תזה - 📌

- האם יש בעבודה שאלת מחקר/בעיה/הנחה כלשהי?
- האם התזה מוצגת בבירור בתחילת העבודה?
- האם יש התייחסות לתזה בסיום?

כותרת - 📌

- האם הכותרת הראשונית שבחרת עדיין (בסוף העבודה) ממצה את נושא העבודה?
- האם הכותרת אינה קצרה או ארוכה מידי (יותר משני שורות)?

מבוא - 📌

- האם המבוא מציג בכלליות את נושא העבודה, מטרתיה ומפרט את תוכנה?
- האם המבוא בהיקף של כעמוד ובכל מקרה אינו עולה על שני עמודים?

סיכום - 📌

- האם הסיכום מסכם את העבודה ומציג באופן ברור מסקנות לגביה (אך אינו מביא ראיות ועובדות חדשות)?

- האם הסיכום בהיקף של כעמוד ובכל מקרה אינו עולה על שני עמודים?

- רלוונטיות - האם כל הכתוב בעבודה קשור לנושא והכרחי להצגה הרעיון? (אני סולד ממריחות).

עומק - 📌

- האם נבדקו כל המקורות הרלוונטים? (עד כמה שאפשר, כמובן).
- האם ניכר בעבודה ניסיון לבחון את הנושא מזווית נוספת (בין-תחומית, השוואה לתרבות/ תקופה אחרת, וכו')?

בקורתיות -

- האם יש בעבודה ניסיון להתעמת עם הדיעות/התיאוריות המצוטטות?
- האם יש ניסיון להציג תיאוריה או הסבר חילופיים?
- היקף** - האם העבודה מקיפה מספיק חומר? (כלל אצבע: עבודה בהיקף של פחות מ-12 עמודי תוכן לסמינריונית ו-9-10 עמודים לפרו"ס נתפסת בדרך כלל כמצומצמת ורזה. מנגד, אין הגבלה על כתיבה מרובה אך תמציתית).

סגנון כתיבה

- מבנה העבודה** - האם העבודה מאורגנת בצורת 'משפך': מן הנושא הכללי והרחב אל הנושא המסויים והצר?
 - מבנה וגודל פרקים** -
 - האם העבודה מחולקת לפרקים בעלי גודל אחד יחסית?
 - האם פרקים ארוכים מחולקים לתת-פרקים?
 - האם יש כותרת מדויקת לפרקים ותת-הפרקים?
 - מבנה פסקות** -
 - האם העבודה כתובה כולה בפסקות שיטתיות בעלות גודל אחד יחסית והבנויות ממספר משפטים (בין 5-12 שורות)?
 - האם כל פסקה עוסקת בנושא מרכזי אחד?
 - האם כל פסקה נפתחת במשפט המרמז על תוכנה? (לפחות בשאיפה).
 - מבנה משפטים** -
 - האם המשפטים בנויים בסדר תחבירי נכון?
 - האם המשפטים מקושרים האחד לשני באופן לוגי?
 - האם המשפטים אינם ארוכים מידי (כלל אצבע: משפטים מעל 3-4 שורות)?
 - הקדמות וסכומים בכל פרק** - האם כל פרק נפתח בהקדמה קצרה המתארת את תוכנו וכוונותיו ומסתיים בסיכום של מימצאי הפרק?
 - קישורים בין פרקים** - האם בסיומו של כל פרק (פרט לאחרון . . .) או בתחילתו של כל פרק (פרט לראשון) מוצגים מספר משפטים המתארים את הקשר בין הפרקים?
 - שמוש בעברית, איות ודיוק לשוני** -
 - האם נעשה שימוש בעברית תקנית?
 - האם ניכרת השתדלות להמנע ממלים לועזיות שלהן תחליף עברי?
 - האם העבודה כתובה בסגנון אקדמי 'יבש' קמעה ומדויק ונמנעת מסגנון דבורי?
 - האם ניכרת המנעות משימוש בקיצורים וראשי תיבות?
 - האם ניכרת הקפדה על פיסוק נכון ומלא לאורך כל העבודה?
 - האם תיאור מאורעות שהתרחשו בעבר נעשה בזמן עבר?

צורת הגשה

- שער** - האם השער מכיל את כל הפרטים הנדרשים (כותרת, הוגש במסגרת סמינר xxx, בהנחיית שם המרצה, שם החוג, האוניברסיטה, שם התלמיד ומספר מזהה, תאריך ההגשה)?

תוכן ענינים -

- האם תוכן הענינים מכיל את שמות כל הפרקים והתת-פרקים?
- האם יש הבחנה בין הפרקים בהתאם לסדר חשיבותם (על ידי מיקומם בדף, גודלם, וכו')?
- האם מצוין ליד כל פרק/תת-פרק מספר העמוד בו הוא מתחיל?
- חלוקה לפרקים ותת-פרקים** - האם יש הבחנה ברורה בין חלקי העבודה, הפרקים, ותת-הפרקים (בעזרת גופן בגודל שונה, הדגשות, או מיקום הכותרת)?
- מסגרת (שוליים)** - האם נותרו בכל דף מדפי העבודה שוליים לבנים בני 2.5-3 ס"מ מכל ארבעת הצדדים?
- עימוד** - האם העבודה ממוספרת בכל עמודיה החל מעמוד המבוא? (מיקום המספרים כרצונך)

גופן ורווחים -

- האם העבודה כתובה בגופן (פונט) עברי בגודל 12 (מומלץ דויד 12)?
- האם כל העבודה כתובה ברווח כפול (כולל רשימה ביבליוגרפית)?
- האם הפסקות אינן מופרדות ברווח מיותר?
- האם כל פרק (אך לא תת-פרק) מתחיל בעמוד חדש?
- האם המלים באותיות לטיניות כתובות באותיות רגילות (ולא באותיות ראשיות)?

סימוכין/מראי מקומות -

- האם כל מקור שהתבססת עליו זוכה בסימוכין?
- האם כל פסקה שאינה מקורית זוכה לסימוכין (כולל מספר עמודים)?
- האם הסימוכין מאורגנים בהתאם לאחד משני הסגנונות (APA/ Chicago) שהוצגו בקורס? (או לפחות בהתאם לכל סגנון מוכר אחר במדעי הרוח/חברה ובלבד שכללי יעקבו בשיטתיות).
- האם הסימוכין בסגנון שיקגו מסודרים בתחתית העמוד? (זו, דרך אגב, העדפה אישית שלי).
- האם מוזכר המקור של מראי מקומות שנתקלת בהם בזמן קריאה אך לא ראית אותם?
- האם כל הפריטים המוזכרים ברשימה הביבליוגרפית מוזכרים גם בסימוכין בגוף העבודה?

הערות שוליים -

- האם נעשה ניסיון להמנע עד כמה שניתן מהערות שוליים? (זו מגמה הולכת וגוברת כיום)
- האם ההערות מסודרות בסדר רץ בתחתית העמוד? (שוב, זו העדפה אישית שלי).

ציטוטים -

- האם נעשה שמוש סביר (כלומר, לא יותר מידי) בציטוטים?
- האם כל הציטוטים זוכים לסימוכין מדויקים (כולל מס' העמוד) מיד לאחר גמר הציטוט?
- האם כל ציטוט מקושר לטקסט בעזרת הקדמה/הסבר?
- האם כל הציטוטים בעברית (בהנחה שהעבודה כתובה בעברית)?
- האם כל הציטוטים נמצאים בתוך מרכאות כפולות?
- האם ציטוטים ארוכים (מעבר ל-2-3 משפטים) ערוכים בפסקה נפרדת (ללא מרכאות כפולות)?

איזכור שמות זרים -

- האם מושגים לועזים וכן שמות של אנשים ומקומות זרים כתובים כולם בעברית (אך בפעם הראשונה צוין המקור של שמות ומושגים שאינם ידועים היטב גם באותיות לטיניות בתוך סוגריים)?
- האם מלים משפות זרות (שאינן אנגלית) כתובות בפעם הראשונה באותיות לטיניות מוטות

?

האם מצורף למלים ומונחים משפות זרות (פרט לאנגלית) תרגום מילולי בעברית בסוגריים?

ביבליוגרפיה -

האם הרשימה הביבליוגרפית מכילה אך ורק פריטים שהיו בידיכם ונקראו על ידכם (ולא רק צוטטו בעבודה אחרת)?

האם הרשימה הביבליוגרפית מכילה את כל הפריטים המוזכרים בגוף העבודה?

האם הרשימה הביבליוגרפית מסודרת בהתאם לאחד משני הסגנונות (APA/ Chicago) שהוצגו בקורס?

האם פריטי הרשימה מסודרים בסדר אלפבתי (קודם הפריטים בעברית ולאחר מכן הפריטים בלועזית), והינם מאורגנים ללא מספרים סידוריים (1, 2, 3, וכו')?

האם כל פריט ביבליוגרפי מלווה בציון המקום בו מצאתם אותו (שם הספרייה ומספר קטלוגי)?

עזרים (צילומים, קריקטורות, טבלאות, גרפים, וכו') -

האם נעשה מאמץ לשלב עזרים בעבודה? (זה תמיד מוסיף ענין!)

האם העזרים מסודרים בסוף העבודה (בפרק נספחים)?

האם העזרים ממוספרים (טבלה מס' 1, צילום מס' 1, וכו')?

האם יש איזכור לכל אחד מהעזרים בגוף העבודה?

האם יש סימוכין לגבי מקור העזרים (בתחתית העזר)?

אסתטיקה -

האם העבודה כתובה באופן סולידי (ללא שימוש מיותר בהרבה צבעים, הרבה גופנים, וכו')?

האם העזרים (צילומים, טבלאות) מוגשים באופן מסודר ונקי?

הגהה -

האם נערכה הגהה (קריאה נוספת) של העבודה לאחר הדפסתה?

האם תוקנו כל טעויות הדפוס, ההשמטות, ושאר הבעיות שנקרו בעבודה לפני ההגהה?

הדפסה וכריכה -

האם העבודה הודפסה על צד אחד בלבד של דפים לבנים חלקים בגודל A4?

האם כל דפי העבודה אכן נמצאים?

האם העבודה נכרכה בחוברת המאפשרת שליפה נוחה של הדפים (לצורך תיקונים ועדכונים על ידך, או לחילופין צילום על ידי המרצה)?

הגשה -

האם נמצא ברשותך העותק המקורי של העבודה?

האם הוגשו שני עותקים (העבודה לא תבדק בלעדי העותק הנוסף)?

תאריך סופי להגשת העבודה - - - - תאריך סופי להגשת הטיוטה - - - -

ובכן, אם הגעת עד הלום, אז ... בהצלחה!

פרופ' רותם קובנר